

ЗАТВЕРДЖУЮ
ДЕКАН ФАКУЛЬТЕТУ МОРСЬКОГО
ПРАВА ТА МЕНЕДЖМЕНТУ НУ «ОМА»

САВИНОВА Н.А.

« 26 вересня » 2020 р

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«КОРПОРАТИВНЕ УПРАВЛІННЯ»

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	073 Менеджмент
Факультет	Морського права та менеджменту
Кафедра	Економічної теорії та підприємництва на морському транспорті

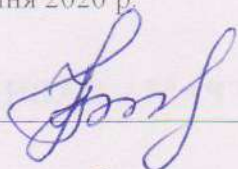
Робоча програма навчальної дисципліни «Корпоративне управління » розроблена відповідно до освітньої програми підготовки магістра «Менеджмент в галузі морського та річкового транспорту».

Розробник: Фрасинюк Т.І., к.е.н., доцент кафедри економічної теорії та підприємництва на морському транспорті.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри економічної теорії та підприємництва на морському транспорті.

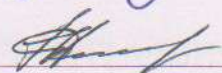
Протокол № 1 від 26 серпня 2020 р.

Завідувач кафедри ЕТ та ПМТ

Примачов М.Т.

Секретар кафедри ЕТ та ПМТ

Голубкова І.А.

1. Загальний опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни. Сьогодні акціонерне товариство є потужним фактором розвитку економіки будь-якої країни. Дана організаційно-правова форма представляє собою унікальну можливість ведення бізнесу, що дозволяє залучати необмежені фінансові ресурси для свого розвитку. Великі корпорації мають потужний вплив на економічні, політичні і соціальні процеси в державі, визначають її конкурентні позиції на світовому ринку.

Успішний розвиток акціонерних товариств вимагає від власників і менеджменту розробки ефективних інструментів і механізмів управління бізнесом, узгодження інтересів між акціонерами, налагодження ділових відносин із всіма групами осіб, зацікавлених в ефективній діяльності компаній. Всі ці питання відносяться до компетенції керівних органів акціонерного товариства і входять в систему корпоративного управління, актуальність якого значно зросла в останні десятиріччя.

Курс дисципліни «Корпоративне управління» має особливе значення і побудований на поєднанні теоретичного матеріалу і практичних ситуацій. В ньому розглядаються законодавчі аспекти функціонування акціонерного товариства, функції, повноваження та відповідальність керівного складу компанії, а також проблеми підвищення ефективності його функціонування.

У зв'язку з цим метою вивчення дисципліни є формування системи наукових поглядів на організацію та функціонування підприємств корпоративного сектору економіки, а також набуття економіко-правових компетентностей у сфері управління корпораціями, регулювання соціально-економічних відносин між стейкхолдерами, принципалами та менеджерами.

Метою вивчення дисципліни «Корпоративне управління» є оволодіння здобувачами вищої освіти базовими знаннями з історії і практики управління системою керівних органів, що здійснюють управління корпорацією, формування вміння вибору правильної стратегії її розвитку, залучення на вигідних умовах інвестицій, формування стійкого балансу інтересів акціонерів.

Головні завдання дисципліни «Корпоративне управління» полягають у вивченні:

- сутності, завдань та інституційних основ корпоративного управління;
- практики корпоративного управління;
- методологічних основ та набуття навиків щодо ефективного впровадження системи корпоративного управління в діяльність органів влади і місцевого самоврядування.

Робоча програма складена відповідно до вимог освітньо-професійної програми підготовки освітньо-кваліфікаційного рівня магістр галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент» спеціалізація «Менеджмент організацій і адміністрування підприємств морського та річкового транспорту».

Мова навчання українська.

Статус дисципліни обов'язкова.

Навчальна дисципліна забезпечує набуття перелічених нижче компетентностей та досягнення програмних результатів навчання.

Компетентності:

- ЗК2 Здатність до спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності);
- ФК2. Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани
- ФК5. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління
- ФК8. Здатність використовувати психологічні технології роботи з персоналом

ФК10. Здатність до управління організацією та її розвитком

Програмні результати навчання:

- ПРН 5. Планувати діяльність організації в стратегічному та тактичному розрізах;
ПРН 7. Організовувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу, з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті;
ПРН 11. Забезпечувати особистий професійний розвиток та планування власного часу;
ПРН 15. Володіння навичками командної роботи з урахуванням міжкультурних відмінностей під час ділового спілкування, уміння використовувати методи подолання конфліктів і самоконтролю у екстремальних ситуаціях.

Кількість кредитів ЄКТС **4 кредита**

Форма підсумкового контролю **екзамен**

2. Заплановані результати навчання за навчальною дисципліною

Успішне завершення програми навчальної дисципліни «Корпоративне управління» передбачає здобуття здобувачем вищої освіти наступних результатів навчання за навчальною дисципліною:

Знати:

- сутність, принципи та моделі корпоративного управління;
- функціонування органів корпоративного управління;
- фінансові аспекти розміщення, обігу та емісії цінних паперів;
- основні елементи та принципи корпоративного контролю;

Уміти:

- зробити оцінку економічної ефективності корпоративного управління і;
- науково обґрунтовувати доцільність реорганізації акціонерних товариств;
- використати теоретичні положення з управління корпоративним капіталом.

Основними формами навчання здобувачів вищої освіти є: лекції, семінари/практичне заняття, самостійна робота.

ПРОГРАМА, СТРУКТУРА (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви розділів і тем	Навчальне навантаження (години)								Відповідність модельному курсу Міжнародної морської організації****
	Денна форма навчання				Заочна форма навчання				
	Кількість аудиторних годин	Лекції	Практичні (семінарські)	Лабораторні роботи	Кількість аудиторних годин*	Лекції	Практичні (семінарські)	Лабораторні роботи	
Розділ 1. Управління розвитком корпорацій									
Тема 1 Теоретичні основи формування корпоративного управління та об'єктів корпоративного типу	2	2							

Тема 2. Передумови виникнення корпоративної форми організації бізнесу	1	1							
Тема 3. Особливості зовнішнього середовища функціонування корпорацій	1	1							
Разом за розділом 1	4	4							
Розділ 2. Сутність та інфраструктура корпоративного управління									
Тема 1. Корпоративне управління як фактор розвитку економіки	4	2	2						
Тема 2. Концепції та моделі корпоративного управління	4	2	2		2	1	1		
Тема 3. Інституціональні засади корпоративного управління	4	2	2		2	1	1		
Тема 4. Організаційні елементи корпоративного управління	4	2	2						
Разом за розділом 1	16	8	8	X	4	2	2	X	X
Розділ 3. Регулювання діяльності акціонерних товариств									
Тема 1. Механізми корпоративного управління	5	4	1		1	1			
Тема 2. Інформаційна система корпорації	3	2	1		1	1			
Тема 3. Корпоративна соціальна відповідальність	3	2	1		1	1			
Тема 4. Злиття і поглинання як форма корпоративного управління	3	2	1		3	1	2		
Тема 5 Ефективність та якість корпоративного управління	3	2	1		2	2			
Разом за розділом 2	17	12	5	X	8	6	2	X	X
Розділ 4. Корпоративне управління та цінні папери									
Тема 1. Корпоративне управління та інвестиційний процес	3	2	1			1			
Тема 2. Управління державними корпоративними правами	3	2	1						
Тема 3. Цінні папери та їх контроль в корпоративному управлінні	3	2	1			1	2		
Разом за розділом 3	9	6	3			2	2		X
Всього аудиторних годин	46	30	16	X	16	10	6	X	X
Самостійна робота (години) з них на виконання індивідуального завдання **	74				104				X
									X
Загальний обсяг годин навчальної дисципліни	120				120				X

ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ (СЕМІНАРСЬКИХ) ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Зміст заняття
1	Корпоративне управління як фактор розвитку економіки	<p>Засвоєння теоретичних основ корпоративної діяльності та корпоративних відносин, вивчення особливостей формування корпоративного управління.</p> <p>Питання для обговорення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Корпоративна діяльність та розвиток корпоративних об'єднань 2. Корпоративні відносини та корпоративні інтереси 3. Формування системи корпоративного управління: сутність, цілі, завдання, принципи 4. Міжгалузеві особливості системи корпоративного управління <p>Розв'язування практичних завдань</p>
2	Концепції та моделі корпоративного управління	<p>Освоєння сучасних концепцій, теорій, моделей та форм корпоративного управління, виокремлення їх основних переваг та недоліків.</p> <p>Питання для обговорення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Концепції управління акціонерними товариствами 2. Учасники процесу корпоративного управління 3. Поняття моделі корпоративного управління та їх види 4. Порівняльний аналіз моделей корпоративного управління 5. Формування української моделі корпоративного управління <p>Розв'язування практичних завдань</p>

3	Інституціональні засади корпоративного управління	<p>Засвоєння знань з сучасного корпоративного законодавства України та ознайомлення з міжнародними стандартами корпоративного управління та національними кодексами корпоративної поведінки</p> <p>Питання для обговорення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Законодавче забезпечення корпоративного управління в Україні 2. Міжнародні стандарти корпоративного управління та національні кодекси корпоративної поведінки 3. Організаційні структури управління акціонерними товариствами <p>Розв'язування практичних завдань</p>
4	Організаційні елементи корпоративного управління	<p>Набуття та засвоєння знань щодо технологій та процедур корпоративного управління, вивчення установчих документів акціонерного товариства, функцій та повноважень органів управління акціонерного товариства, опанування практичними навичками підготовки та проведення загальних зборів.</p> <p>Питання для обговорення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Структура корпоративного управління 2. Загальні збори акціонерів: компетенції та порядок підготовки і проведення 3. Організація роботи наглядової ради корпорації 4. Виконавчі органи корпорації, їх види та компетенції 5. Корпоративний секретар та його функції в системі корпоративного управління. <p>Розв'язування практичних завдань</p>

5	<p>Механізми корпоративного управління. Інформаційна система корпорації</p>	<p>Набуття практичних навичок щодо побудови системи внутрішньокорпоративного управління та формування знань з встановлення критеріїв інформаційної системи корпорації Питання для обговорення: 1. Побудова системи внутрішньокорпоративного управління. Винагороди і дивіденди 2. Корпоративний контроль 3. Корпоративна культура і корпоративна етика Поняття та принципи розкриття інформації 4. Корпоративні комунікації 5. Вітчизняна та зарубіжна практика розкриття інформації Поняття та принципи розкриття інформації. Розв'язування практичних завдань</p>
6	<p>Корпоративна соціальна відповідальність Злиття і поглинання як форма корпоративного управління</p>	<p>Засвоєння теоретичних знань щодо сутності та принципів соціальної корпоративної відповідальності. Вивчити основні види та мотиви злиття та поглинання. Питання для обговорення: 1. Сутність та складові елементи корпоративної соціальної відповідальності, рівні її впровадження. 2. Принципи корпоративної соціальної відповідальності та критерії її дотримання в корпорації. 3. Показники оцінки корпоративної соціальної відповідальності. 4. Види і мотиви злиття та поглинання. 5. Світові тенденції корпоративного злиття і поглинання. Розв'язування практичних</p>

7	Ефективність та якість корпоративного управління. Корпоративне управління та інвестиційний процес	Набуття практичних навиків щодо оцінки ефективності та якості корпоративного управління, формування знань із стратегічного інвестиційного планування при прийнятті і реалізації інвестиційних рішень. Питання для обговорення: 1. Управління ефективністю корпорації. 2. Методики оцінки ефективності корпоративного управління. 3. Показники ефективності корпоративного управління. 4. Особливості стратегічного інвестиційного планування. Прийняття і реалізація інвестиційних рішень. Розв'язування практичних завдань
8	Управління державними корпоративними правами Цінні папери та їх контроль в корпоративному управлінні	Оволодіння механізмом управління державними корпоративними правами. Узагальнення та вивчення основних видів і властивостей цінних паперів акціонерного товариства. Питання для обговорення: 1. Корпоративний сектор держави та його структура. 2. Фонд державного майна України в системі управління державними корпоративними правами. 3. Цінні папери акціонерного товариства та їх класифікація. 4. Емісія цінних паперів. Набуття права власності на акції. Розв'язування практичних завдань

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

Самостійна робота призначена для поглиблення, розширення і закріплення теоретичних знань, отриманих на лекціях. Вона допомагає набути навички самостійної роботи з довідковою, навчальною і науковою літературою, державними і галузевими стандартами; підвищити якість самостійної проробки здобувачами вищої освіти навчальної інформації шляхом її конкретизації і цілеспрямовання.

Види самостійної роботи:

1. Робота по опрацюванню лекційного курсу.
2. Робота з вивчення окремих розділів курсу, не висловлюваних при читанні лекцій (що задаються викладачем).
3. Виконання практичних розрахунків, заданих викладачем.
4. Підготовка до семінарських/практичних занять;
5. Виконання індивідуальних завдань (аналітичних оглядів)

Перелік тем, винесених на самостійне вивчення:

1. Об'єкти корпоративного управління
2. Структурні елементи корпоративного управління
3. Економічна роль господарських товариств
4. Загальна характеристика господарських товариств
5. Господарські товариства корпоративного і некорпоративного типу
6. Зародження теорії акціонерного капіталу у працях вчених-економістів XVIII – XIX ст.
7. Еволюція теорій акціонерного капіталу у XX ст.
8. Проблеми акціонерного капіталу у працях українських вчених кінця XX — початку XXI ст.
9. Інсайдерські та аутсайдерські системи корпоративного управління
10. Основні сучасні моделі корпоративного управління
11. Особливості формування моделей корпоративного управління у країнах з перехідною економікою
12. Глобалізація і формування сучасних ознак корпоративного управління
13. Корпоративна культура
14. Відкриті та закриті акціонерні товариства
15. Управління створенням акціонерних товариств
16. Особливості формування акціонерного сектору в Україні
17. Форми корпоративного капіталу
18. Обіг корпоративних цінних паперів як об'єкт управління
19. Організаційно-управлінська база регулювання корпорацій
20. Органи державного регулювання корпоративного сектору
21. Управління державними корпоративними правами
22. Податкова політика в корпоративному секторі України
23. Суть депозитарної системи
24. Види депозитарної діяльності та її суб'єкти
25. Особливості переходу власності на корпоративні права
26. Основи управління цінними паперами на первинному і вторинному ринках
27. Роль фондової біржі та систем позабіржової торгівлі в регулюванні руху акцій
28. Суть фінансового посередництва і його функції
29. Основні організаційні форми фінансового посередництва
30. Загальна система управління в акціонерних товариствах
31. Роль загальних зборів в управлінні корпорацією
32. Організаційно-функціональна структура управління акціонерним товариством у період між загальними зборами
33. Особливості організаційної структури управління в товариствах з обмеженою відповідальністю
34. Побудова цілісної системи внутрішньо корпоративного управління
35. Відносини учасників
36. Регулювання господарсько-організаційних структур корпорації

37. Внутрішньо корпоративне регулювання руху акціонерного капіталу
38. Управління працею в корпорації
39. Регулювання доходів

7. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Види індивідуальних завдань	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
АО	+	+

Мета виконання індивідуальної роботи – поглиблення та закріплення теоретичних знань, придбання практичних навичок і їх застосування для вирішення виробничих задач.

АО виконується самостійно кожним здобувачем вищої освіти з метою опанування системою знань, умінь та практичних навичок в галузі корпоративного управління, ознайомлення здобувачів вищої освіти з досвідом побудови ефективної системи корпоративного управління, знати існуючий на цей час в Україні досвід роботи в даному напрямку, розуміння того, наскільки важлива ця проблема для залучення інвестицій на підприємства та охоплює усі основні теми дисципліни «Корпоративне управління».

Виконання практичного завдання відбувається на протязі всього семестру за такими етапами:

1. Розробити статут акціонерного товариства.

Об'єкт дослідження – акціонерне товариство (діюче), обирається здобувачем вищої освіти довільно.

2. Проаналізувати ситуації передбачені умовами задач.

Кожний здобувач вищої освіти виконує індивідуальну роботу за варіантом відповідно до таблиці (див. таблицю).

Почакові букви прізвищ студентів	Номер задач
А, З, К	1, 11
В, У, Є	2, 12
М, І, П	3, 13
Е, Р, Щ	4, 14
Б, Ч, Ф	5, 15
Т, Д, О	6, 16
Л, Н, Ї	7, 17
Ж, Ю, Я	8, 18
Ш, Х	9, 19
С, Г, Ц	10, 20

Завдання 1

Проаналізувати динаміку кількості публічних та приватних акціонерних товариств в Україні за останні п'ять років (представити результати в таблиці). Виявити тенденцію зміни частки публічних акціонерних товариств (відобразити на круговій діаграмі).

Завдання 2

Побудувати таблицю «Порівняльна характеристика приватних акціонерних товариств та публічних акціонерних товариств» за аспектами: 1) система управління; 2) капітал; 3) засновники.

Завдання 3

Розкрити особливості системи інформації в акціонерному товаристві, з діяльністю якого Ви знайомі, а також її використання та зберігання. Провести аналіз системи інформаційних потоків між керівними органами, зацікавленими особами та виконавцями. Виявити ступінь відповідності порядку надання інформації в АТ чинному законодавству України. Яку корисну інформацію може отримати акціонер або інша особа, зацікавлена у діяльності акціонерного товариства, із оголошення про проведення чергових загальних зборів? Наведіть конкретні приклади.

Завдання 4

Оцінити ефективність корпоративного управління акціонерним товариством, з діяльністю якого Ви знайомі (надати коментарій щодо змін в управлінні, які відбувались протягом останніх двох років).

Завдання 5

Скласти схему підпорядкованості та взаємодії виборних органів акціонерного товариства з основними управлінськими та виробничими підрозділами акціонерного товариства. Відобразити практику регулювання конфліктів інтересів у акціонерному товаристві, з діяльністю якого Ви знайомі.

Завдання 6

Описати порядок оформлення трудових відносин з членами органів управління публічного акціонерного товариства та умови оплати праці посадових осіб (форми оформлення трудових відносин, види та форми оплати праці).

Завдання 7

Дослідити форми залучення та формування фінансових ресурсів АТ (цінні папери, умови їх використання, види). Скласти звіт ревізійної комісії перед черговими загальними зборами акціонерного товариства, з діяльністю якого Ви знайомі.

Завдання 8

Охарактеризувати механізм регулювання фондів в АТ, з діяльністю якого Ви знайомі, порядок їх створення та напрями використання (відобразити практичний механізм за останні 2 роки).

Завдання 9

Проаналізувати в розрізі регіонів України темпи розвитку акціонерних товариств за останні п'ять років. Результати представити в таблиці. Скласти таблицю, в якій відобразити частку АТ за галузями економіки.

Завдання 10

Провести аналіз середовища господарського товариства, з діяльністю якого Ви знайомі.

Завдання 11

Побудувати організаційну структуру управління акціонерного товариства, з діяльністю якого Ви знайомі. Перелічити види робіт, що проводять групи працівників кожного структурного підрозділу. Провести аналіз відповідності підрозділів функціональним напрямкам діяльності даного товариства з обмеженою відповідальністю. Охарактеризувати наскільки ефективно працює дане товариство з обмеженою діяльністю.

Завдання 12

Проаналізувати наявність та використання локальних нормативних актів щодо діяльності приватних та публічних акціонерних товариств (всі розроблені положення). Систематизувати локальні (внутрішні) нормативні акти за рівнями управління.

Завдання 13

Скласти оголошення про проведення чергових зборів акціонерів, враховуючи необхідність перевиборів органів управління. Скласти кодекс поведінки АТ, з діяльністю якого Ви знайомі.

Завдання 14

Здійснити порівняльний аналіз прав акціонерів різних країн. Порівняльну характеристику за певними елементами оформити в таблиці.

Завдання 15

Проаналізувати три моделі (американську, німецьку, японську) корпоративних відносин. Порівняльну характеристику за певними елементами оформити в таблиці.

Завдання 16

Проаналізувати та надати оцінку досвіду корпоративного управління в постсоціалістичних країнах (Україна, Росія, Польща).

Завдання 17

Проаналізувати порядок роботи правління АТ: автономність роботи членів правління, взаємодія в інтересах єдиної стратегії товариства, підготовка та проведення засідань правління, відповідальність членів правління. Скласти схему законодавчого забезпечення фінансово-господарської діяльності АТ.

Завдання 18

Проаналізувати позитивні та негативні сторони організаційної структури акціонерного товариства, з діяльністю якого Ви знайомі та обґрунтувати доцільність її перебудови. Охарактеризувати нормативне регламентування взаємодії, повноважень та відповідальності. Розробити план впровадження нової організаційної структури.

Завдання 19

Провести аналіз ключових учасників корпоративних відносин корпорації, з діяльністю якої Ви знайомі.

Завдання 20

Підготуйте пропозиції зборам акціонерів щодо поліпшення фінансового стану господарського товариства, з діяльністю якого Ви знайомі.

7. Методи контролю

Здобувачі вищої освіти опановують зміст навчальної дисципліни у наступних видах навчальної роботи: опрацювання лекційних матеріалів; підготовка до практичних занять; розв'язання задач на практичних заняттях; виконання індивідуальної роботи.

Поточне оцінювання здобувачів вищої освіти здійснюється у вигляді демонстрації їх результатів навчання та оцінювання: усної відповіді на питання лекційного курсу; розв'язання задач, вправ, виконання певних розрахунків тощо; виступу на семінарських заняттях.

Підсумковий контроль проводиться для оцінювання якості засвоєння навчального матеріалу дисципліни з урахуванням результатів поточного контролю. Форма підсумкового контролю: *екзмен*.

Методи демонстрації результатів навчання за навчальною дисципліною

Результати навчання	Методи демонстрації (навчання, оцінювання)
<i>Знати</i> сутність, принципи та моделі корпоративного управління	Усна відповідь на питання лекційного курсу в дискусії, письмова відповідь на тести

<i>Знати</i> функціонування органів корпоративного управління	Усна відповідь на питання лекційного курсу, розв'язання задач, виконання певних розрахунків, презентації результатів виконаних завдань
<i>Знати</i> фінансові аспекти розміщення, обігу та емісії цінних паперів	Усна відповідь на питання лекційного курсу, виступ на практичних заняттях, письмова відповідь на тести
<i>Знати</i> основні елементи та принципи корпоративного контролю	Усна відповідь на питання лекційного курсу, виступ на практичних заняттях, письмова відповідь на тести
<i>Уміти</i> зробити оцінку економічної ефективності корпоративного управління	Усна відповідь на питання лекційного курсу, виступ на практичних заняттях, розв'язання задач
<i>Уміти</i> науково обґрунтовувати доцільність реорганізації акціонерних товариств	Усна відповідь на питання лекційного курсу, в дискусії, виступ на практичних заняттях, розв'язання задач
<i>Уміти</i> використати теоретичні положення з управління корпоративним капіталом.	Виступ на практичних заняттях, в дискусії, розв'язання задач

8. СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ ЗА НАВЧАЛЬНОЮ ДИСЦИПЛІНОЮ

Таблиця розподілу оцінок по результатах навчання за різними шкалами

Шкала оцінювання ВНЗ	Національна оцінка	Критерії оцінювання
A	відмінно	Здобувач вищої освіти проявляє особливі здатності, уміє самостійно добувати знання, без допомоги викладача знаходить і обробляє необхідну інформацію, уміє використовувати набуті знання й уміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні дарування й похитості
B	добре	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно вирішує вправи й завдання в стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначно
C		Здобувач вищої освіти уміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; у цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є істотні, підбирати аргументи для підтвердження думок
D	задовільно	Здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання й розуміння основних положень; за допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких значна кількість істотних

E		Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні вище початкового, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні
FX	не задовільно	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу
F	не задовільно з обов'язковим повторним вивченням	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнавання й відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів

9. ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Сутність поняття «корпоративне управління».
2. Поняття акції і її основні властивості.
3. Корпоративний сектор, як основа сучасної економіки України.
4. Корпоративні відносини та корпоративні інтереси.
5. Порядок створення, збільшення і зменшення статутного капіталу.
6. Принципи сучасного корпоративного управління.
7. Учасники процесу корпоративного управління.
8. Основні майнові права акціонерів.
9. Типи акціонерних товариств, їх спільні та відмінні риси.
10. Доцільність концентрації капіталу у вигляді придбання контрольного пакета акцій одного акціонерного товариства.
11. Основні завдання органів корпоративного управління.
12. Періодичність скликання загальних зборів, спільні та відмінні риси чергових і позачергових загальних зборів акціонерного товариства.
13. Переваги та недоліки акціонерної форми організації підприємства.
14. Право скликання загальних зборів акціонерів. Зміни до порядку денного загальних зборів.
15. Шляхи та порядок створення сучасного акціонерного товариства.
16. Процедура голосування на загальних зборах акціонерів. Бюлетені для голосування.
17. Поняття моделі корпоративного управління та їх види
18. Англо-американська модель корпоративного управління.
19. Формування української моделі корпоративного управління.
20. Порядок внесення та прийняття змін і доповнень до статуту.
21. Німецька модель корпоративного управління.
22. Вертикальна та горизонтальна підпорядкованість і взаємодія виборних органів акціонерного товариства.
23. Японська модель корпоративного управління.
24. Особливості українського корпоративного управління.
25. Міжнародні стандарти корпоративного управління та їх структура.
26. Доцільність випуску привілейованих та простих акцій, їх оптимальні співвідношення.
27. Корпоративний контроль.
28. Корпоративна культура, як важливий сучасний чинник ефективного корпоративного управління підприємствами.
29. Наглядова рада акціонерного товариства, необхідність її створення.
30. Принципи корпоративного управління Ради Організації економічного співробітництва і розвитку (ОЕСР).
31. Правління АТ (особливості створення і діяльності). Корпоративні комунікації
32. Законодавче забезпечення створення та діяльності вітчизняних акціонерних товариств.
33. Ревізійна комісія АТ (створення і функції).

34. Корпоративний секретар та його функції в системі корпоративного управління.
35. Порівняльна характеристика прав власників простих і привілейованих акцій.
36. 31. Компетенція і порядок проведення загальних зборів акціонерів.
37. Суб'єкти корпоративного управління.
38. Підстави та порядок ліквідації акціонерного товариства.
39. Місце Фонду державного майна України в сучасній системі корпоративних відносин в Україні.
40. Практична реалізація прав та управління акціонерним товариством.
41. Залежність прав акціонерів від розміру пакету акцій. Стандарти корпоративного управління та критерії його ефективності.
42. Методики оцінки ефективності корпоративного управління.
43. Сутність та складові елементи корпоративної соціальної відповідальності.
44. Депозитарна діяльність. Структура депозитарної системи в Україні.
45. Корпоративний сектор держави та його структура.
46. Система органів державного регулювання корпоративного сектору в Україні.
47. Механізм управління державними корпоративними правами.
48. Цінні папери акціонерного товариства.
49. Правове регулювання переходу права власності на акції.
50. Особливості реалізації державою права на участь в управлінні акціонерним товариством.
51. Реорганізація акціонерного товариства, процедура її проведення та види.

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Довгань Л.Є. Корпоративне управління: Навчальний посібник / Л.Є. Довгань, В.В. Пастухова, Л. М. Савчук. – К.: Кондор, 2007. – 179 с.
2. Ігнатська І.А. Корпоративне управління: Підручник / І.А. Ігнатська, О.І. Гарафонова. – К.: Центр учбової літератури, 2013. – 600 с.
3. Мальська М.П. Корпоративне управління: теорія та практика: Підручник / М.П. Мальська, Н.Л. Мандюк, Ю.С. Занько. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 360 с.

Додаткові рекомендовані джерела:

4. Гончаров В.М., Зось-Кіор М.В., Ільїн В.Ю. Корпоративне управління / Навчальний посібник. – Луганськ: Еталон-2, 2011. – 645с
5. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 18, № 1920.
6. Гриненко А.М. Соціальна політика підприємства: методологічний аспект / Гриненко А.М. // Социально-экономические аспекты промышленной политики. Социально-трудовые отношения в современных экономических условиях: Сб. науч. тр. – Т. 2. – Донецк: ИЭП НАН Украины, 2001. – С. 12–20.
7. Гриньова В.М. Організаційно-економічні основи формування системи корпоративного управління в Україні / В.М. Гриньова, О.Є. Попов. – Х.: Вид. ХДЕУ, 2003. – 324 с.
8. Дейнека Ю.П. Злиття та поглинання: українські реалії / Ю.П. Дейнека // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». – 2007. – №594. – С. 68-74.
9. Денисюк О. В., Мозгова Л.О. Оцінка якості корпоративного управління: конспект

- лекцій для студентів спеціальності 8.03050901 «Облік і аудит» денної форми навчання / О. В. Денисюк, Л. О. Мозгова. – Харків: Вид. ХНЕУ, 2012. – 84 с
10. Закон України «Про господарські товариства» від 19.09.1991 р. № 1576-XII // Відомості Верховної Ради України. - 1991. - № 49.
 11. Корпоративне управління в Україні: теоретико-методологічні аспекти / [О.М. Сохацька, Н.П. Тарнавська, А.М. Тибін та ін.]. – Тернопіль: Економічна думка, 2007. – 359 с.
 12. Методика расчета рейтинга корпоративного управления Standard & Poor's [Електронний ресурс]. - Режим доступу: [http:// www.standardandpoors.ru](http://www.standardandpoors.ru)
 13. Москвін С. Індикатори корпоративного управління [Електронний ресурс] / Сергій Москвін // Газета «Цінні папери України». – Режим доступу: <http://www.corporation.org.ua>.
 14. Мостенська Т.Л. Корпоративне управління: Навчальний посібник/ Т.Л. Мостенська, В.О. Новак, М.Г. Луцький, Ю.Г. Симоненко. – К.: Каравела, 2008. – 384 с.
 15. Орехов С.А., Селезнев В.А. Теория корпоративного управления: Учебно-методический комплекс. – М.: Изд. центр ЕАОИ, 2008. – 216 с.
 16. Принципи корпоративного управління України, затверджені рішенням ДКЦПФР 11.12.2003 №571
 17. Пуртов В. Ф. Корпоративне управління: Підручник / В. Ф. Пуртов, В. П. Третяк, М. М. Кудінова. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2011. – 364 с.
 18. Румянцева С. Переваги Закону «Про акціонерні товариства» // Цінні папери України. - № 39 (531), 9 жовтня 2008 р.
 19. Сазонець І.Л. Корпоративне управління: світовий досвід та механізми залучення інвестицій: Навч. пос. / І.Л. Сазонець. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 304 с.
 20. Тихомирова Є. Корпоративні комунікації: посібник для студ. вищ. навч. закл. / Є. Тихомирова. – Луцьк: ФОП Захарчук В.М., 2013. – 216 с.
 21. Ховрак І.В. Ефективність функціонування корпоративного сектору національної економіки: Монографія / І.В. Ховрак, Т.В. Семко. – Кременчук: ТОВ «Кременчуцька міська друкарня», 2013. – 276 с.
 22. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV // Відомості Верховної Ради України. - 2003. - № 40-44.
 23. Шкільняк М.М. Корпоративне управління : навч. посіб. / М. М. Шкільняк; Терноп. нац. екон. ун-т. - Тернопіль : Крок, 2014. - 293 с. - Бібліогр.: с. 286-288 - укр.
 24. Штерн Г.Ю. Корпоративне управління: Навч. посібник для студентів спеціальності 8.050201 «Менеджмент організацій» / Г.Ю.Штерн. – Харків: ХНАМГ, 2009. – 278 с.

11. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Закон України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом». - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2343-12>
2. Закон України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців». – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/755-15>.
3. Закон України «Про доступ до публічної інформації» від 13.01.2011 р. із змінами та доповненнями: станом на 09.06.2013 р. [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2939-17>.
4. Закон України «Про захист економічної конкуренції». – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2210-14>
5. Закон України «Про Національну депозитарну систему та особливості електронного обігу цінних паперів в Україні» від 10.12.1997 р. № 710/97-ВР // Відомості Верховної Ради України. - 1998. - № 15.
6. Закон України «Про цінні папери і фондовий ринок» від 23.02.2006 р. № 3480-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2006. – № 31.
7. Концепція Національної стратегії соціальної відповідальності бізнесу в Україні (проект)

- [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.uspp.org.ua/media/%20КСВ+_1.doc
8. Про Затвердження Положення про розкриття інформації емітентами цінних паперів: Рішення ДКЦПФР № 1591 від 19.12.2006 р. із змінами та доповненнями: станом на 07.05.2013 р. [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0097-07>.
 9. Про Затвердження принципів корпоративного управління: Рішення Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку № 571 від 11.12.2003 р. із змінами та доповненнями: станом на 24.01.2008 р. [Електронний ресурс] / Режим доступу: www.nssmc.gov.ua/law/13308.
 10. Проект Експертної ради Форуму соціально відповідального бізнесу України “Соціальна відповідальність: принципи та рекомендації щодо звітності” (4 липня 2006 р.). Режим доступу: <http://www.auc.org.ua/files/f1152089376.doc>.

12. Зміни та доповнення до робочої програми навчальної дисципліни